

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа (Службен весник на РМ бр.5/02), член 14 став 1 и став 2 од Законот за еднакви можности на мажите и жените („Службен весник на Република Македонија“ бр.6/12, 30/13, 166/14 и 150/15 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.53/21) и член 43 став 1, точка 43 од Статутот на Општина Гевгелија („Службен гласник на Општина Гевгелија“ бр. 25/06, 08/10 и 18/14) Советот на Општина Гевгелија на седница, одржана на ден 29.12.2021 година, донесе:

ПРОГРАМА
за активностите на Општина Гевгелија во областа на еднаквите можности на жените и мажите за 2022 година

I. Вовед

Демографски податоци на општина Гевгелија

Според официјално објавените податоци, бројот на жители во општина Гевгелија изнесува 22.988, кои живеат на површина од 485 км.2, што значи густина од 47 жители на км2, а тоа е значително помалку од густината на населеност во Република Северна Македонија.

Демографската структура на населението од општина Гевгелија според пол:

Гевгелија	Попис 1984	Попис 2002	Прираст (реален)	Прираст (во %)
Мажи	11112	11420	308	2.77
Жени	11155	11568	413	3.70
Вкупно	22267	22988	721	3.23

Демографската структура на населението од општина Гевгелија според национална припадност:

Етнички групи	%	Население
Македонци	96,77	22,320
Албанци	0,03	8
Бошњаци	0,02	5
Роми	0,08	18
Срби	1,61	372
Турци	0,15	34
Власи	0,93	214
Останати	0,41	93

Основите во функционирањето на политиката за поттикнување, развивање и јакнење на родовата рамноправност во Општина Гевгелија се поставени со Локалниот акционен план за родова рамноправност за период 2018-2022 година, донесен од страна на Советот на Општина Гевгелија.

Врз основа на член 2 од Законот за еднакви можности на жените и мажите, Општина Гевгелија има обврска за воспоставување на еднаквите можности на жените и мажите во политичката, економската, социјалната, образовната, културната, здравствената, граѓанската и која било друга област од општествениот живот.

Локалната власт преку своите надлежности и преку координација со многубројни локални фактори, превзема конкретни акции во корист на половата еднаквост, намалување на нееднаквостите и промовирање и градење на реална локална заедница и општество во кои еднаквоста ќе биде пракса.

Нееднаквостите се јавуваат како резултат на размислувањата, ставовите и убедувањата, наметнати поради бројни стереотипи присутни во рамките на семејството, образованието, културата, медиумите, работната средина, организацијата на општеството итн. Има многу области во кои може да се делува со востановување на нов пристап и правење на структурни промени.

Основните области, кон кои треба да бидат насочени активностите и да се интензивира работата во 2022 година, за воведување и подигнување на нивото на родова рамноправност се:

- ✓ Промоција на човекови права и принципи на недискриминација;
- ✓ Зајакнување и вклучување на жената во одлучувачките процеси во заедницата;
- ✓ Информирање и подигање на свеста на обата пола за грижа за сопственото здравје;
- ✓ Информираност за видовите и последиците од семејно насилство;
- ✓ Информирање за правата на мажите и жените како пациенти;
- ✓ Јакнење на капацитетите на општинската администрација за воведување на родов пристап во програмирањето (едукација на носителите на активностите) и
- ✓ Воведување на родово одговорно буџетирање.

II. Цели што треба да се постигнат со имплементирање на оваа програма

Основни цели на активностите на Општина Гевгелија во областа на родовата еднаквост предвидени со оваа Програма се:

- ✓ Промоција на родовата еднаквост како суштинска вредност на Општината како локална заедница, (преку спроведување на информативни кампањи и манифестации, информирање на жените за услугите и можностите кои ги нуди Општина Гевгелија, и преку редовна публикација на активности и материјали за родово рамноправност), зајакнување на институционалните капацитети на Општина Гевгелија за вклучување на родов пристап во програмирањето и буџетирањето, (преку обуки на КЕМ и општинската администрација), развивање на интерни принципи, норми, постапки и механизми за координирано дејствување;
- ✓ Зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје и почитување на мерките за заштита од вирусот КОВИД-19. Постои потреба од поголема информираност за подобрување на здравствената заштита, со изразен акцент на заштита и почитување на мерките за заштита од вирусот КОВИД-19, поголема едукација за влијанието и штетните последици од вирусот КОВИД -19;
- ✓ Информирање за механизмите за учество на обата пола во процесот на носење одлуки во заедницата со посебен акцент на вклучување на маргинализираните групи;
- ✓ Поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис;
- ✓ Подигање на свеста кај населението за придобивките од здрава животна средина.

III. Активности за имплементирање на програмата

За остварување на целите на програмата во 2022 година, Општина Гевгелија ќе ги спроведе следните активности:

1. Зајакнување на институционалните капацитети на Општината и КЕМ за вклучување на родов пристап во програмирањето и буџетирањето

Обука на Комисијата за еднакви можности на жените и мажите и интерсекторската група за родово одговорно буџетирање за интеграција на родов пристап во програмите и буџетот на општината и обука на администрацијата за родова анализа на програми и буџети.

Целта на оваа активност е да се зголеми свесноста и разбирањето на претставниците на општинската администрација за потребата и начините за вклучување на родова перспектива во процесот на планирање на програмите и проектите од областите кои спаѓаат во нивниот делокруг на работа.

Ќе се спроведе специјализирана обука за членовите на Комисијата и интерсекторската група со цел да се зајакнат нивните знаења и вештини за остварување на специфичните обврски од нивната надлежност. Обуката треба да се фокусира на процесите на планирање и одлучување во врска со интеграција на родовиот пристап во програмите и Буџетот на Општината преку примена на листи за проверка дали програмата е основана на родова анализа и има интегрирано родов пристап како и дали се издвоени соодветни средства за нејзина реализација што ќе овозможи подеднакво распределување и корист од јавните ресурси за мажите и жените во општината.

2. Зајакнување на свеста на жените и мажите за континуирана грижа и заштита на сопственото здравје како резултат на влијанието на вирусот КОВИД-19

Подигнување на свеста за поголема и континуирана грижа за сопственост здравје и почитување на мерките за заштита.

Во соработка со невладини организации и стручни лица ќе се спроведуваат активности за подигнување на свеста за почитување на мерките за заштита од вирусот КОВИД-19.

Во соработка со здравствените работници и стручни лица ќе се организираат трибини и спроведе информативна кампања за важноста и улогата мерките за заштита.

3. Унапредување на превенција и заштита од насилство врз жени

Со цел унапредување на знаењето, но и препознавање на сите форми на семејно насилство, како и достапните мерки и механизми за превенција од, и заштита од семејно насилство, ќе се спроведат активности за едукација за семејно насилство преку организирање на трибина во Општина Гевгелија и Месните заедници во соработка со граѓанските организации.

Со цел обезбедување на механизми за справување со последиците од семејното насилство и општествена реинтеграција на жртвите од семејно насилство, Општината во соработка со невладините организации и други заедници ќе поддржува и помага функционирање на терапевтска заедница која ќе дава психо-социјална поддршка на жртвите на семејно насилство.

4. Унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење на одлуки во заедницата

Со цел унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење на одлуки во заедницата, Комисијата за еднакви можности ќе ги распространи протоколите и листите за проверка за вклучување во одлучувањето на локално ниво од аспект на рамномерна застапеност на обата пола.

Со цел унапредување на механизмите за рамноправно учество на обата пола во процесот на носење одлуки во заедницата, ќе се организира трибина на тема од

областа на креирање на политики и мерки за рамноправна застапеност на мажите и жените на раководни позиции во јавни и приватни претпријатија.

5. Поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис

Со цел унапредување на можностите за економско јакнење на жените преку информирање за правата од работен однос и можностите за економска самостојност преку започнување со сопствен бизнис, ќе бидат организирани стручни предавања и трибини за информирање на мажите и жените за нивните права од работен однос и издавање на печатени материјали- брошури и флаери за правата на вработените.

Реализирање на активности за информирање за активните мерки на пазарот на труд за самовработување, формализирање на бизнис, субвенционирање и можните начини на кредитирање и финансиска поддршка за започнување со бизнис.

6. Подигање на свеста кај населението за придобивките од здрава животна средина

Организирање на трибина со сите заинтересирани субјекти за правилно управување и селектирање со отпадот.

IV. Финансиски план за имплементирање на Програмата

За спроведување на активностите предвидени со програма, предвидени се следните финансиски средства:

<i>р. бр.</i>	<i>Активност</i>	<i>Рок и место на одржување</i>	<i>Носител на активностите</i>	<i>Предвидени с-ва во Буџетот на ОГ</i>
1.	Унапредување на механизмите за родовата еднаквост на локално ниво преку еднаква застапеност на обата пола во процесите на одлучување, политиката, едукација за креирање на родово одговорно буџетирање на локално ниво	јануари-декември 2022	КЕМ, координатор, Граѓански организации, волонтери, предавачи	20.000,00
2.	Едукации, предавања, семинар, на тема „Нулта толеранција за родово базирано насилство“	јануари-декември 2022	КЕМ, координатор во соработка со образовни институции и Граѓански организации	20.000,00
3.	Обука на администрацијата и Комисијата за еднакви можности на жените и мажите во Општина Гевгелија	јануари-декември 2022	КЕМ, координатор во соработка со образовни институции и Граѓански организации	10.000,00
4.	Печатење на прирачник за родова застапеноста во општинските институции	јануари-декември 2022	Општина Гевгелија	10.000,00
5.	Работилница за подигање на свеста кај		КЕМ, Здравствени	

	населението за почитување на мерките за заштита од вирусот КОВИД-19 и грижа и заштита на сопственото здравје	јануари-декември 2022	институции, Граѓански организации	20.000,00
6.	Поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку започнување со сопствен бизнис	март-јуни 2022	КЕМ, координатор, Граѓански организации	20.000,00
7.	Поттикнување на можностите за економско јакнење на жените преку започнување со сопствен бизнис во рурални подрачја	јануари-март 2022	КЕМ, координатор, Граѓански организации	20.000,00
8.	Подигање на свеста кај населението за придобивките од здрава животна средина и грижа за животната средина	октомври-декември 2022	ЈПКД „Комуналец“, Образовни институции, Инспекциски служби	20.000,00
9.	Изложба и конкурс на тема „Женски права“	октомври-декември 2022	КЕМ, координатор во соработка со Образовни институции и Граѓански организации	10.000,00
ВКУПНО				150.000,00

V. Имплементација

Одговорни субјекти за имплементација на Програмата во областа на еднаквите можности на жените и мажите во општина Гевгелија за 2022 година се Комисијата за еднакви можности на Советот на Општина Гевгелија, координаторот и заменик-координаторот за еднакви можности.

Забелешка- имајќи ја предвид актуелната состојба предизвикана од влијанието на вирусот КОВИД-19, планираните активности може да се реализираат on-line.

VI. БУЏЕТ

Активностите предвидени со оваа Програма ќе се реализираат со средства предвидени во Буџетот на Општина Гевгелија 2022 година, а во вкупен износ од **150.000,00** денари и донации.

VII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Програмата влегува во сила од денот на објавување во Службен гласник на Општина Гевгелија.

бр.09-2087/1
29.12.2021 г.
Гевгелија

Претседател
на Советот на Општина Гевгелија
д-р Патрик Матх
с.р.